

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése, Ide küldendő az előfizetési díjak nyilvántartásai és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . . . 8 kor
 Fél évre . . . . . 4 kor
 Negyed évre . . . . . 2 kor
 Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadhatnak:
 Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben Schalek H., Dukas M., Oppellik A. «Altalanos Tudósító» hirdetési oszt. tálya Budapest.

Nyilvántartási szám 20 011.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hiv. közlönye

Az almabor készítése.

Nálunk meglehetősen népszerűtlen dolog az almabor ügyét bolygatni; szőlősgazdáink hallani sem akarnak róla. Ők úgy vélekednek, hogy azzal az óriási pénz és munka befektetéssel szemben, amelyet újjáalakított és újból telepített szőlőkért áldoztak, minden oly törekvés elítélendő, amely a szőlőbor értékesítését megnehezíti.

Azt hiszem ebben mindnyájan egyetértünk. Elég veszedelmes maga az olaszbor beözönlése is, miért kellene hát még több és újabb veszedelmet a nyakára zudítani a súlyos válságból alig kilábaló bortermelésünknek.

Békén hagynám tehát pihenni az egész almabor ügyet, ha ez szőlős gazdáinkra bármilyen veszedelmet hozhatna. De nem hozhat, mert az almabor a szőlőbortól nem ellensége, nem versenytársa, hanem szövetségese, érdektársa. Még inkább mondhatnám azt, hogy a vízzel fogyasztandó almabor, mint nyári hűsítő ital a sörnek konkurrensa, sajnos a pálinkának alig, mert aki a maró pálinkára rá kapott, azt az almabor alig fogja kielégíteni.

De legyenék tisztában az almaborral. Olyan gyenge, de izletes és üdítő, a melegben pedig hűsítő ital az, amely a még állott és melegedett vizet is ivalóbbá teszi, nem részegít, tehát az egészségre még nagyobb mennyiségben sem ártalmas s ezért nem annyira az alkohol kedvelőknek, mint inkább az alkohol elleneseknek való.

Viszonyaink között, amikor a szőlőbor is elég olcsó — persze nem a korcsmában — az almabor készítés nem a szőlőtermő vidékekre, hanem azon hűvösebb vidékekre ajánlatos, ahol a szőlő már nem igen terem meg ilyen vidéken, kivált az alma aprósabb, sejtesebb részéből, amit piacra vinni nem érdemes, házi vagy legfeljebb helyi fogyasztásra almabor készíteni érdemes. Az idén, legalább helyenként igen bő az almabor-termelésünk. Igaz, hogy a kereslet szintén elég nagy, a miért is nem ajánlom senkinek, hogy ha jó áron kéri almáját, azt ne adja el, hanem készítsen belőle bort. Dehogy is, csak adja el, — ám azt, ami nem kél el, ne hagyja elrothadni, hanem kísérelje meg borkészítés utján értékesíteni.

Igen jó minőségű, eladásra való almabor ugyancsak jól kifejtett és teljesen megérett almából kaphatni, még pedig a legjobb minőségben a magas tartalmu és bőventermő, noha aprósabb gyümölcsű u. n. czideralma fajtákból, de azért az összes alma fajták felhasználhatók e célra.

Ezen évben a kedvezőtlen időjárás folytán az almafák termése sok helyen erősen hull, kivált a férgesedésnek induló rész. Véték ezt a hullott almát a fa alatt hagyni,

nemcsak azért, mert így elvész az, hanem azért is, mert a benne lakmározó almamoly hernyók, hamarosan kímásznak belőle, valamely bebábozódásra alkalmas helyre húzódnak és újabb ivadékot létesítve, tovább folytatják almapusztító munkájukat.

Fel kell tehát naponként szedetni a hullott almát s egy erre alkalmas helyiségbe raktározva bevárjuk míg megérett — mert fekvésben meg fog az érni — akkor borrá dolgozzuk fel.

Az almabor készítésénél fődolog az, hogy az alma jó érett legyen, azért a nem elég érett almát összehalmozva pár hétig füllesztetni kell, amikor is az megsárgul, megporhanyósodik és egyidejűleg édesebb és levelesebb lesz.

Szükséges az édes fajtákhoz savanyú és húzós fajtákat is keverni, hogy izesebb, tartósabb és könnyebben tisztalé bort kapjunk. A rothadt almákat azonban kidobáljuk, nehogy a bort megromítsák.

A feldolgozás menete a következő: A megmosott almákat apróra zúzzuk és pedig a Simon-féle francia rendszerű egyhengerű almazúzóval, ez különben szőlőzúzásra is használható.

Az almát először nem lehet elég finomra zúzni, de ez nem baj, mert ha a zúzott almát — czélszerűen több órai állás után — valamely jó erős sajtoló kiszajtoljuk, még másodsor is átesszük a malmon és most már finomabb zúzásra állítjuk be azt, a második zúzás után hektónként 15—20 liter meleg vízzel átnevesztjük az almatörkölyt és vagy 12—24 órai állás után ismét kiszajtoljuk. A második lé ugyan gyengébb az elsőnél, mégis czélszerű lesz azokat összekeverni és együtt éppen úgy erjeszteni, meleg helyiségben kutyogóval bedugaszolt hordóban, a hogy a szőlőmustot szokás. Ha a szénsavgáz fejlődése megszűnt, vagyis a bor kiejrdt, hűsre állítjuk a hordót, szinig töltjük egyből a többit és ha néhány hét alatt megtisztult, lefejtjük az almabor a seprűjéről. Az új bort mindjárt fogyasztani is lehet, mert addig izes, a mig friss, vagyis mig szénsav van benne. Az almabor nem lesz ugyan valamely szédítő ital, de káposztalé sem, a minek azok csufolják, akik nem azért isznak, hogy szomjukat oltásák, hanem hogy azt növeljék. Ugy házi használatra valamint nyáron tikasztó hőségben — vizzel keverve — kivált az erős munkát teljesítő mezei munkásnak löbbit fog érni ez, mint a pálinka, a mely csak perczekre izgat, de aztán annál jobban tikaszt és nem üdit, hanem — habár lassan is — annál biztosabban gyilkolja az egészséget és az erkölcsi érzést.

Ne legyenek hát előítéletesek és ha érdeme szerint — a mint kell is — megbecsüljük a hegynek és homoknak nemes

levét: a szőlőbort, ne vessük meg annak szerény kollégáját, az igénytelen de használható almabor se.

A földművelésügyi m. kir. miniszter ur ő nagyméltósága a helybeli tanítóképezde részére küldött egy alma zúzógépet és egy prést. Az intézet a saját almakészletének feldolgozása után a legszivesebben bocsátja a kigazdák rendelkezésére e gépeket, kik ez iránybani kérésükkel az intézet igazgató-ságát megkeresik.

Szenteh Dezső,
 gazdasági szaktanár.

Csikónevelés.

(Folytatás.)

Vigyáznunk kell arra is, hogy az anyja előtt ugrádozó csikóban a rud kárt ne legyen.

3—4 hetes csikó már elkezdi enni. Ez ugyan még csak abban nyilvánul, hogy szalagat Amint ezt észrevesszük, csináljunk a ketrecbe zaboló ládát, alacsony helyre téve, melyben a csikó mindig zabot leve, rákap az evésre. Helyes egy kevés kósót is tenni a zabolóba.

Körülbelül két hónapos korban, ha már jól eszik, nem jártatjuk az anyjával, mert a szabadon mozgó csikó egyre kellemetlenebb. El-elmaradozik, vetésben gázol, idegen szerkezethez szegődik, munkát hátráltatja, kutyák, pajkos gyermekek meghajszolják stb.

Ezen időben már elég neki a naponkénti háromszori szopás, nappalra a kifutóba zárjuk, hol társaival kedvére mozoghat.

Oly kisebb tenyésztőnél, hól kifutó nincs, maradhat a csikó a szérűskertben is, de jó lesz a boglyákat tövises galylyal körülrakni, hogy a csikó a boglya alját ki ne koptassa, a szénát a sárba ne tapossa.

Pár nap alatt az anyja is beletörődik csikója távollétébe.

Vigyáznunk kell arra, hogy a csikós kancza mindig lépésben menve érkezzen haza munkájáról, kellően lehülve kerüljön az istállóba, mert a telmelegedett tej ártalmas a csikónak.

Már szopós csikó fejébe alkalmazzunk posztószélből készült kötőféket, hogy szokja meg. Később pár órára kössük anyja mellé. Így megtanul jássol mellett állani, később nem lesz bajunk vele.

Az 5 hónapos csikó már jól eszik, a víz ivást is megszokta, minden baj nélkül el lehet választani. Rendesen azonban hat hónapig szoktunk szoptatni.

A szopási idő alatt sok betegséggnek van kitéve a csikó gyenge szervezete.

Leggyakoribb a hasmenés. Tulsok, tulzsiros, vagy felmelegedett tej, meghűlés

okoza. Tojással kevert, kávéskanálnyi ópium beadásával, vagy a kancza abrak egy részének elvonásával segítünk a bajon.

Ellenkezője a hasmenésnek a dugulás, mit a kevés, vagy zsirszegény tej is okozhat. A zabadag felét tengerivel pótoljuk Ha a dugulás elmúlt, tengeri helyett ismét zabot abrakolassunk. Jó szer a ricinus olaj is.

Szopás ideje alatt neha a csikó azon rossz szokást veszi fel, hogy anyjának farkát, sörényét rágja, vagy a lóganajt eszi. Nem annyira unalomból származik, mint mondani szokták, hanem inkább a só hiányára mutat. Azonnal sól nyalassunk, hogy leszokjék ezen csunya szokásáról, mert megszokás után nehezen hagyja abba. Jó a kancza farkát és sörényét valamely ártalmatlan, keserű anyaggal pl. szarvasszarvolaj stb. bekenni.

Egyéb csikóbetegségek a köldökbénaság, a csontlágyság, ezeknél mindig állatorvost hívjunk.

A csikó jó vagy rossz testalakulását születés után azonnal nem lehet meghatározni, mert a kis állat teste aránytalan, törzse mély, lábai hosszúak, izületei tulerősek, a far túlönül, a mar süppedt, paták kicsinyek. Mindezen hibák később maguktól helyre igazodnak.

Ha a csikó a 4—5 hónapos kort túlhaladta, hozzáfoghatunk az elválasztáshoz. Ezen időben már rendszeren eszik és iszik, 8 metsző tejfoga is kinőtt.

Gyors kifejlődésű, nyugati származású, jól tartott csikók, melynek anyját rendszeren igazzuk, melyben esetleg már új csikó is van, szokás szerint 5 hónapos korban választjuk el.

Lassu fejlődésű, keleti származású, ménesben tartott kanczától elvált csikók 6—7 hónapos korban szoktuk elválasztani.

Gazdaságban használt ló csikója már a szopás ideje alatt sokszor nélkülözte anyját, szervezete megszokta a szilárd táplálékot, könnyen és baj nélkül választhatók el.

Elválasztás előtt 2 héttel az eddigi háromszori szoptatás helyett csak egyszer szoptatunk, egy hét múlva csak egyszer, míg közvetlen elválasztás előtt 2 napi időközlet tartunk.

Ha így, fokozatosan vittük keresztül, sem a csikó, sem az anyja nem sanyli meg az elválasztást.

Nagy baj, hogy ezen átmenetre a kisgazdák nem szoktak gondot fordítani, hanem egyszerre, egy nap alatt választják el a kis csikót. A kancza tőgyében a tej tovább is képződve, meggyűl, és a tőgy megbetegedését okozza, a csikó pedig leromlik, »visszamegy.« S természetesnek is találják, hogy a csikó »levetkőzi a tejhúst,« pedig, mint látuk, helyes elválasztással eddigi erőbeni állapotában meg lehet tartani.

Fontos ez azért, mert a csikó egy éves koráig annyit fejlődik, mint egész életében s az itt szenvedett veszteséget sohasem bírja kipótolni.

Egész elválasztásig minden mérték nélkül nyújtottuk a csikónak a szénát, a zabot és a sót. Most már elvontuk tőle a tejet, még nagyobb szüksége van a jó és bő takarmányra. Legmegfelelőbb abrak a zab, mely mindig tetszés szerint nyujtásék. Ha sajnáljuk a zabos zsákokat, a csikó nem fejlődhetik jól. Csak a zabból kapunk erős, kinőtt edzett szervezetű, kemény husu, jó csontozatu csikót.

A zab mellett kell adni jó minőségű, meg nem ázott réti szénát, ha lehet, sarjút.

Néha zöld takarmányt is adnak a csikó-

nak. Nagy tömege, nagy súlyánál fogva megnöveli a csikó hasát és lehuza a hátgerinczét, szóval hajlott hátat idéz elő. Ha már nem kerülhetjük ki, elfogyott a tavalyi és még nem forrt ki az idei széna, úgy 24—36 órai renden fonnyadás után adjuk.

Kósó mindig legyen a csikó előtt. Nem érdemes a marhasóval krajczároskodni, a mi kevésel több fogy el, így megnyerjük abban, hogy a mindig kellő mennyiségű nyalt sóból annyit vesz fel a csikó, mennyire szervezetének szüksége van.

Mindig elegendő, kellő mennyiségű, jó ivóvíz álljon rendelkezésre. Minden etetés után itassunk.

Csontlisztet adni a gyenge csontozatu csikónak, jóhatásának bizonyult.

Elválasztott csikó már sohasem jár az anyjával. A szükséges mozgásról gondoskodni kell. Csakis abból a csikóból fog edzett, kitartó ló fejlődni, mely már fiatal korában megszokta és sohasem nélkülözte a testmozgást, ugrálást, szaladgálást, futkosást. Jó lábállása és jó patája is csak a sokat mozgó csikónak lesz.

E végből vagy kifutókban tartjuk a csikókat, vagy fuvarozási, járó-kelő munkánál a szekér után költjük, de ez kényelmetlen, a mozgás még sem elegendő. Leghelyesebb, ha egy község kispászai összeállva, csikókeretet létesítenek. Elegendő nagyságu, száraz talaju, hullámos fekvésű, jó füvetket termő terület legyen. Ne sajnáljunk a csikókeretben levő növendékalatoknak zabot is adni, ha gyenge a legelő. A csikókeretben maradhat a kancza és herelt csikó egészen a betanítás idejéig.

Télen mindig hazakerülnek a csikók, mikor is takarmányozásukról, ápolásukról kell gondoskodni.

A csikókat ugyanazon eszközökkel tisztítjuk, mint a nagy lovakat. Tehát a szőrkefe, gyökérkefe, vakaró, sörény- és farkfésű, szalmacsutak mindig kéznél legyen. Szükséges a tisztogatás, mert a jól ápolott csikó kevesebb takarmányt is gyorsabban nő, »a jó ápolás, fél abrak« közmondása vált. De meg kell a tisztogatás azért is, hogy a csikó idejében hozzászokjék a tisztogató szerszámokhoz, kezesse legyen.

Tisztogatása ugyanaz, mi a lovaké. Legelőször gyökérkefével megtisztítjuk a nedves sártól, azután szalmacsutakkal végig dörzsöljük, szőrkefe és tompehegyű vakaróval egyszerre tisztítjuk ki a portól, szőret ruhadarabbal fényesre töröljük, üstökét, farkát, sörényét kifésüljük. Különösen vigyázni kell arra, hogy csüdjei állandóan tiszták legyenek. Csüdsömör elő ne fordulhasson, nem helyes a bokaszőröket lenyírni. Tisztogatás közben a csikó patáit felemeljük, majd kis fadarabbal megveregetjük, minden testrészét megsimogaljuk, szóval engedelmessé, türelmessé, okossá neveljük. Vadsággal, erőszakossággal, türelmetlenséggel csak még jobban elvadtjuk a csikót; szép szóval, jó bánásmóddal mindenre megtaníthatjuk.

Nagyon fontos a csikónál, hogy jó patákat állítsunk elő. Ezt úgy érjük el, hogy a patákat minden nap tompa lakéssel körül-tisztogatjuk s időnkint zsiros anyaggal pl. sótalan disznózsírral, vagy patakenőccsel bekenjük, hogy ne száradjanak ki.

Hogy a paták helyesen fejlődnek-e, erről úgy győződünk meg, hogy a csikót egyenes helyen négy lábra állítjuk s minden oldalról megvizsgáljuk a patáit. Ha rendellenes szarunövekedést tapasztalunk, a főlöleges szaranyagot ügyes kovácsal eltávolítatjuk.

Szükséges ez az ugynevezett körmozés,

mert először csak így fog szép alaku pata fejlődni, másodsor elhanyagolt pata, porhanyó, lörekeny lesz, harmadszor, ha a patát valamely részén tullejlődni engedjük: a csikó állás és járásközben mindig jobban a másik részre támaszkodik, ezen rész jobban kopik. az előző annál fokozottabban nő, a pata ferde lesz, a láb is eltér függőleges irányától, vagy kifelé vagy befelé hajlik. Ha ideje korán le nem faragjuk a patát, hibás láb-állás fejlődik ki.

A csikókat vasaltatni nem szoktuk.

Átérve a takarmányozásra, szabályul mondhatjuk ki, hogy az egyes csikónak annyi takarmányt kell adni, amennyit csak megeszik. Ha mégis tudni akarjuk, hogy mennyit eszik, azt mondhatjuk, hogy az egy éves csikónak 2—3 kg. zab s ugyanannyi jómínőségű, virágjában kaszált, renden nem ázott réti széna elegendő szokott lenni. Ha kevésnek látjuk, emelni kell az adagot.

Ha csak 1—2 csikónak van, azokat rendszeren a jászol mellé szoktuk költi, vagy az ellető ketreczbe zárjuk.

A csikónak világosságra, jó levegőre, elegendő térre nagy szüksége van.

Tavasszal már az egy évet betöltött csikónak baj nélkül nyujthatunk zöld takarmányt. Csak arra kell vigyázni, hogy a fű, here, lucerna, baltaczin egy napi fonnyasztás után adassék, ha pedig legelőre járnak, akkor legeltetés előtt száraz takarmánnyal lakassuk jól őket. Jó legelő mellett nyáron az abrakolat beszüntelhetjük; ha gyenge a legelő, akkor a szükséghez képest, abrakban kell rész-sítenünk.

A 2—3 éves csikót ugyanugy neveljük, mint az egy éveset, de nem szabad felednünk, egyrészt a gyomor megnövekedett, több takarmányt képes felvenni, másrészt a megnövekedett testnek több tápanyagra van szüksége és harmadszor megerősödtek az emésztő szervek, silányabb takarmányt is képesek feldolgozni, megemészteni.

Tehát nagyobb tömegű takarmányt adunk nekik 7—8 kg. elegendő, melynek fele már jómínőségű szalma is lehet, ezenfelül 2—3 kg. zab most is szükséges. Nyáron jó legelőn, abrak nélkül is jól fejlődnek, de ha gyenge a legelő, a szükséghez mérten 1—3 kg. zabot ne sajnáljunk tőlük.

A nyugati származású csikókat 3, a keletieket 4 éves korukban már a jövő használatra előkészítjük, idomítjuk. Ezen időben a kanczákat baj nélkül lehet befedeztetni.

Ha az előbb mondottakat, — jó takarmányozás, lelkiismeretes ápolás, minél több mozgás — szem előtt tartjuk, gonddal-bajjal ugyan, de oly egészséges, erős, edzett szervezetű csikókat nevelünk, melyeket később használatba véve, igényeinket minden irányban ki fogják elégíteni.

Gazda.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kérelem.** Lapunk f. hó 1-ével a XXI. évfolyam III-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, azt újítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátraléknak vannak, azt mielőbb bekül'ni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fenakadás történnék. Tisztelettel a kiadóhivatal.

— **Záróra.** A helybeli kereskedők egyezmény szerint üzleteiket október elsejétől márczius 31-ig este 7 órakor zárják.

— **A pécsi közjegyzői kamara** legutóbb tartott közgyűlésén Ziegler Kálmán csáktornyai kir. közjegyzőt alelnökévé választotta meg.

— **Kinevezés.** A posta és távirat elnök igazgatója Godina Ignác végzett postatanfolyam hallgatót gyakornokká kinevezte és a csáktornyai postahivatalhoz osztotta be.

— **Halálozás.** Kohn Miksa csáktornyai magánzó szeptember 20-án hosszú szenvedés után 65 éves korában elhunyt. Az elhunytban Székely Vilmos a Neumann Miksa czég főkönyvelője atyját gyászolja.

— **A katonák bevonulása.** A hadügyminiszterium rendelkezése szerint úgy a közös hadsereg, mint a honvédség póttartalékos katonái folyó hó 3-án, a fényleges szolgálatra kötelezettek pedig folyó hó 8-án vonulnak be fegyverszolgálatra.

— **Athelyezés.** A zágrábi posta-igazgatóság Kolarics István csáktornyai postaltisztet saját kérelmére a zágrábi postai igazgatóság kerületébe Varazsra helyezte át.

— **Új pénzintézet Muraközben.** Az alakuló perlaki takarékpénztár részvénytársaság, melyről lapunkban már tettünk említést, ma, okt. 2-án tartja meg alakuló gyűlését. A takarékpénztár alapítói: ifj. Neumann Miksa, Mózes Bernát, Zakál Henrik Csáktornyáról, Dr. Tamás János, dr. Szabó Zsigmond, dr. Zakál Lajos, Ebenspanger Miksa, Zala József, Hirschsohn Viktor, Sostarics Pál Perlakról és Haris Károly Muracsányból. A kibocsájtott 200 részvényt már mind jegyezték és a névérték felét be is fizették, a másik felét január elején kell befizetni.

— **Honi ipar.** Hochstädter Mór keszthelyi női divatúru kereskedő lapunk mai számában közzétett hirdetésére felhívjuk b. olvasónk figyelmét, annál is inkább, mivel biztos tudomásunk van arról, hogy kitűnő ruhaanyagait egy hazai előkelő gyárból szerzi be.

— **A »Muraközi tanítókére»** ez évi rendes közgyűlését október hó 15-én d. e. 10 órakor Perlakon az állami népiskolában fogja megtartani. A közgyűlés előtt 8 órakor az állami népiskola III. osztályában a számtanból az illető osztálytanító gyakorlati tanítást tart. — A közgyűlés tárgyszorozata: 1. Elnöki megnyitó beszéd. — 2. Évi jelentés a választmány működéséről. — 3. »A madárvédelem.« Előadja: Wirth László botornyai tanító. — 4. »Az egyházamban való tanítás« című tételről értekezik Tihanyi Lajos ráczkanizsai tanító. — 5. A közgyűlés elé tartozó folyó ügyek. — 6. A jövő közgyűlés helyének kijelölése. 7. Esetleges indítványok. — A közgyűlésre, melyet 9 órakor ünnepélyes »Veni Sancte« előz meg, a »Muraközi Tanítókére« tagjait s a nemzeti népnevelés iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. Csáktornyan, 1904. szeptember hó 15-én. Brauner Lajos, a »Muraközi Tanítókére« elnöke.

— **Választmányi ülés.** A muraközi tanítókére választmánya szeptember 28-án választmányi ülést tartott Brauner Lajos elnökelete alatt. A választmányi ülésnek két főtrágya volt. Az egyik a folyó évi október 15-iki perlaki közgyűlés, a másik július 3. 4 és 5-én Budapesten megtartott VI. egyetemes tanító gyűlésről való beszámolás. A egyetemes tanítógyűlés lefolyásáról Polyák Mátyas tett jelentést, mint a ki a kört az egyetemes gyűlésen képviselte. Még folyó ügyeket intézett el a választmány.

— **Lopás** Panics György és Csatarics Józsi f. tótfalusi illetőségű csavargók Solya Mihály nagyfalusi lakosnak az udvaráról szeptember 18-án éjjel a szekeret ellopták és ketten Novoszelóra húzták, honnan másnap

a Dráván tulra akarták szállítani és eladni. A tulajdonos azonban az elloptott szekér kerekei nyomán, melyet azok a sárban hátrahagytak, szépen eljutott Novoszelóra, abba az udvarba, hova a tolvajok húzták a szekeret és a csendőrség segítségével még idejekorán visszavitték azt. A jómadarokat és az orgazdát pedig elfogták és átadták az ügyészségnek.

— **Vásári hír.** A Perlakon október 4-én tartani szokott vásár ez even az ugyanaz napra eső letenyei vásár miatt nem tartatik meg.

— **A cigánykaraván.** Az alsólendvai csendőrség múlt hó 22-én éjjel 11 órakor a lendvai állomás közelében gyanus körülmények között kóborló 5 cigányt tartóztatott le. A cigányoknál sok olyan tárgyat találtak, melyek valószínűleg nem igaz uton jutottak a birtokukba s mivel épen az nap Szentilonán volt országos vásár, kérdést intéztek a csáktornyai csendőrséghez. Kitént azután, hogy bizony a felfogott tárgyakat a szentilonai vásáron lopták a cigányok s itt is Blühweisz Julius varazsdi vásári árusnak a sátrát dézmálták meg legjobban, kinek a sátrát a vásárra virradóra hátulról felfelszették és onnan több darab férfi ruhaneműt vittek el. — Összelopkodtak e vásáron a cigányok különböző dolmányokat, lópokróczokat, fejseket, czintányérokat, késeket stb. olyan nagy számmal, hogy még maup sincs gazdája vagy 90 tárgynak. A cigánytruppot átkísérték Csáktornyára s itt folytatták a nyomozást tovább, mikor is a karavánnak még másik 4 tagját is elfogták úgy, hogy a jeles társaságból, Kolompár Józseffel az élükön 9-en kerültek a nagykanizsai ügyészség börtönébe az alkalommal s várják a büntetésüket. Mert bizony nemcsak a szentilonai vásári lopások terhelik lelkiismeretüket, hanem sok más. Így a nyomozás folyamán kiderült az is, hogy az ugyancsak szeptember 22-ére virradóra Vidafalván Hajdinyák Márk és Verbanecz Pál házaiknak a falait is ezek a cigányok ásták ki s innen is különböző tárgyakat, ruhaneműeket és készpénzt loptak el. Toplek István vidofalvi lakoshoz is betörték s még a jó Isten tudja, hogy mi minden fog a vizsgálat folyamán rájuk bizonyulni.

— **Magyar regényírók.** Ily czímmel a Franklin-Társulat kiadásában nagyszabású irodalmi vállalat indul meg e hó folyamán, amely hatvan díszes kötetben, a magyar regény- és elbeszélő irodalom legkiválóbb alkotásait foglalja egybe, a mult század kezdetétől napjainkig, mintegy ezer eredeti illusztrációival. A hatalmas vállalatot, a melyet Mikszáth Kálmán szerkeszt és ő lát el nagy értékű élet- és jellemrajzi bevezetésekkel, a lapunk mai számának hirdetési részében megjelent prospektus részletesen ismerteti, a melyre e helyütt külön is felhívjuk olvasónk figyelmét.

— **Herczeg Ferencz albuma** lesz a Gajári Ödön szerkesztésével megjelenő »Az Újság« független politikai napilap legközelebbi husvétü ajándéka. — Karácsonyra pedig gyönyörű naptárral kedveskedik minden előfizetőjének — kivétel nélkül. — Az Újság, melynek állandó főmunkatársai: Herczeg Ferencz, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Mikszáth Kálmán, nemcsak érdekes ajándékokkal lepi meg előfizetőit, hanem kitűnő lapot is ad, mely értesítő, hírszolgálat és bő tartalom dolgában a legfokozatosabb igényeket is kielégíti. Ennek tudható be az Újságának páratlanul gyors elterjedése és közkedveltsége az egész országban. Az Újság előfizetési ára: 1 óra 2 korona 40 fill., negyedévre 7 korona. Megrendelő czim: Az Újság kiadóhivatala, Budapest, VII. Kerepesi-út 54. sz.

— **A külföldi sajtó Budapesten.** A bécsi sajtókongresszusnak mintegy 120 tagja tudvaleg leg lerándult Budapestre s ezek közül csak a fele utazott el harmadnap, a másik fele számszerint 64 francia, angol, amerikai, orosz, német, olasz, spanyol, svéd, dán, norvég és belga újságíró még most is Budapesten időzik, tanulmányozni a magyar életet és művelődést, mely nekik eddig meglehetősen ismeretlen terület volt. Egész vasár-

nap a budai hegyeket járták be, esténként a színházakat nézik sorra és az elragadtatás hangján beszélnek mindenről. Legjobban meglepte azonban őket az Akadémia, az egyetem, a muzeumok, szóval a tudományos és irodalmi intézmények. Majd sorba járták a szerkesztőségeket és konstatálták, hogy a magyar napisajtó a fejlődésnek oly magas fokán áll, mint bármely külföldi nagy nemzeté. Az összes magyar lapok közül különösen egy kötötte le figyelmüket, amelynek óriási kórforgó gépei előtt tisztelettel hajoltak meg, kijelentvén, hogy a látvány, amit ezek munkájában nyújtanak, valódi amerikai jellegű. Még nagyobb volt csodálkozásuk, mikor a lap egész személyzete előttük láthatóvá lett. Harmadékszék munkatárs, között számos országos nevű férfú, akik éppen jelenvoltak s a külföldi vendégeket fogadták, a szedőteremben 40 szedő, az óriási gépteremben 22 gépmester, tömöntő, formahordó és gyakornok, a kiadóhivatalban 26 hivatalnok, könyvelő, inok és ügynök, a szétkülölv hivataltban pedig 80 alkalmazott kihordó és elárusító, összesen 200, azaz kétszáz alkalmazott, nem számítva a mintegy ugyanennyire menő külön munkatársakat. Ily óriási létszámú személyzetet csak egyetlen egy lapnál találunk Magyarországon — szólt társaihoz Smith Jakab az angol küldött — jegyezzük föl uraim magunknak e lap címét és nyomtatassuk ki saját újságainkban. És a külföldi újságírók sorban feljegyezték azt is, hogy ezt a páratlan lapot, melyet Egyetértésnek neveznek, egy negyedévre 7, azaz hét koronáért adják a Vármege-utca 11. sz. alatti kiadóhivatalban.

— **Szembajok és fejfájás.** A »jó egészség« című egészségügyi folyóiratból vesszük a következő hasznos felvilágosítást. »A fejfájás igen gyakori okai a szem különböző rendellenességei. Így a messzélátás igen sűrűn okoz fejfájást, mert a messzélátó szem, hogy világosabban láthasson, kénytelen a szem izomrendszerét igen megerőltetni és pedig annál erősebben, mennél közelebb van a szemlélt tárgy, különösen tehát olvasáskor és minden finom munkánál. Ez azonban ha az izomrendszer ily módon órák hosszán át meg lesz erőltetve, a homlok idegtájaiban fájdalmakat okoz, amelyek gyakran a fej hátsó részéig kisugároznak. Gyöngébb emberek, vagy épen olyanok, a kik épen valamely betegséget állottak ki, ily módon könnyen fejfájást kapnak. Megfelelő szemüveg alkalmazásával ez esetekben a fejfájás is elmúlik. Más szembajok is könnyen okoznak fejfájást, mindenkifelett a szabálytalannul alkotott szem, továbbá a rövidlátás is. Mindez esetekben a szemüveg megszabadítja az embert a fejfájástól, a mely különben, oka ismeretlen léven, esztendőkig gyötörné.«

— **Fogfájást és szájbúzt azonnal megszüntet** a »Pomabus« amerikai önpomabázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

Nyilttér.*)

Nyilatkozat

Az érdekeltek tudomására adom, hogy öcsém Klein Sándor eddigi összes — úgy a saját mint — az én nevem alatt tett adósságait kifizettem. Óva intek mindenkit a neki való további hitelezéstől. Vagyona nincs, helyette pedig sem anyám, sem én nem fizetünk semmit. Alkalmadtán hivatkozni fogok ezen nyilatkozatomra.

Csáktornya, 1904. szeptember 30.

791

Klein Izsó.

*E rovatban közzétették nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Felelős szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

Sve pošiljke se tičuć zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, Margitai Jozefa urednika Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znastveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.

Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: «Csáktornyai takarékpénztár» «Muraközi takarékpénztár» «Csáktornya Vidéki takarékpénztár» i t. d.

Delanje jabučnice.

Pri nas je dosta gazdov, koji nećeju čuti, ako njim od jabučnice govorimo. Oni si tak misliju, da naproti onoj velikoj zrtvi, i delu, kaj su na novodělane gorice potrosili, je nē vrđno od ničesa takvogovogovorit, kaj pomenjša vrđnost vina.

Mislím, da vu tēm svi jedno mislím. Dosta je nesreće našemu vini, da taljansko vino nutri dojde, zakaj bi trebalo dakle više još težkeših pripreć. ah proti našoj i tak još slaboj vina trgovini nositi?!

Vu miru bi ostavil anda ćelu stvar kaj se jabučnice tiče, ako bi to vinogradarom na kakov gud kvar bilo. Ali nije na kvar, jer jabučnica nije nepriatelj vini, nego još vu skupštini je sa vinom Mogel bi reći, da sa vodom potrošena jabučnica, kakti dobra ljetna pitvina je bolje nepriatelj pivi; žalostno je da žganici vu jako maloj meri, jer, koj se je privičil k žarećoj žganici, njega nemre zadovoljiti jabučnica.

Ali spoznajmo se jedanokrat već sa jabučnicom. Slaba je, ali je tečna i ugodna a vu vrućini pak nas hladi jabučnica, koja i slano i ztoplenu vodu za piti moguću dene; čovek nepostane pijan od nje, pak zato ako je i više pijemo nam neškodi na zdravlje.

Pri nas na takvih mestah, gde grozdje neraste vu veličini je jako preporučano jabučnicu prešati. Po takvih mestah, gde je dosta vina i fal je se sa tēm tak nebriniju. Ali gde grozdje neraste je dobro jabučnicu delati. Na takvih mestah osobito iz drobueših, hujših jabukah, kaj je nē vrđno na piac nesti, je dobro jabučnicu delati. Ljetos je na mestah jako vnogo jabukah zraslo. Istina da ga i trgovcov dosta, koji je išćeju pak zato niti nerekem nikomu, da ako dobro more prodati jabuke, da je naj neproda i naj dēla jabučnicu. Naj samo proda po dobri ćeni, i kaj nemre prodati, ono naj nepusti, kaj bi se zgnjililo, nego naj jabučnicu napravi, pak tak vu hasen donese.

Dobre kakvoće za prodati jabučnicu, iz dobro zrašćenih, čista zrelih jabukah je moći dobiti, i to vu najbolšoj kakvoći velikog ploda, akoprem i drobnog sada iz tak zvane cider-jabuke je moći dobiti, koja vnogo slađeće ima, ali zato sve druge fajte jabukah moremo pohasnuvati na taj ćilj.

Vu ovim ljetu, zbog budog vrđmena jabukah plod na više mestah jako curi, osobito pak onaj dēl, kojega su ćrvi načeli. Grēh je te doli opadjene jabuke pod drēvom ostavili, nē samo zato, jer se tak zgubi plod, nego i zato, jer vu jabukah živići ćrvi na hitroma vun splaziju, na takvo mesto, gde se zapleteju i nove jajce znesēju.

Potrebno je zato svaki dēn pobrati dati doli opadjene jabuke, i vu jedno za to pri-

lično mesto je znosimo, počekamo dok se dozreli, — jer vu ležanje se bude dozrelo, — i onda jabučnicu napravimo žnjih.

Pri dēlanju jabučnice je glavno delo: da budeju jabuke zrele, zato još ne dosta zrele jabuke par tjednov kuriti se pustimo, med tem se pozutiju, prhke, sladkeše i moštēnaste budu.

Potrebno je k sladkim fajtam, kisele i tepkeše fajte mešati, da tak tečneše, stalneše i leži čišćeno jabučno vino dobimo. Gnjile jabuke vkrej zmećemo, da nam tak jabučnicu nepokvariju.

Delanje jabučnice je sledeće:

Oprane jabuke na drobnoma izdrobimo; i to sa Šimon-ovom jednog valeka mašinom koju i za zdrobljenje grozdja moremo hasnuvati.

Jabuke od kraja nije moći na dosta fino zdrobiti, ali to nije falinga, jer ako zdrobljenje jabuke — dobro je ako predi nešteru vuru stojiju — sa kojim dobrim prešom izpresamo, još i drugoć moremo pustiti vu mašinu (melin) za zdrobiti, i vezda već na fineše zdrobljenje moremo nastaviti. Po drugim izdrobljenju na hektoliter tropa 15—20 litrov tople vode vlejemo da se smoći i 12—24 vure stati pustimo, pak zatem opet izpresamo.

Kaj iz drugog prešanja nateće, je nē tak jako, kak prvo, ali je zato dobro ovo dvoje skup zmešati i skupno ravno tak zevirati, vu toploj pivnici na lehkoma zatekunjeno, kak je vinskoga mošta navada. Ako je vrđne već minulo, na mrzleše postavimo lagva, čista dotoćimo iz drugih jednoga i ako se je za nekoj tjeđen zčistil, prelejemo jabučnicu iz droždjov. To novo jabučno vino je taki moći irošiti, jer zaloga ima dober tek dok je friško. Jabučnica istina nebude nikakva za pijanšćinu pitvina, ali niti zeljov sok nē, kak se oni znaju norca delati iz nje, koji nepijeju zato, da bi si žedju potažili, nego da si još žedju povećšaju. Tak za domaću stran kak vu letu vu vrućini — sa vodom zmešana — osobito jako delo zvršavajućem poljskim težakom je više vrđna, kak žganica koja samo za jeden čas grēje a zatem stēm bolje omami, neje vugodna, nego kole čoveku telo i dušu ako nē najedenkrat, nego pomalen i sigurno zakole.

Naj se dakle nešpotarimo iz jabučnice, jer poleg vina je i jabučnica jako vrđna pitvina.

K čakovećkoj preparandiji je gospon miniszter poljodolavskih poslov poslal dvē mašine za prešanje jabuke. Jedna mašina izdrobi jabuke a druga izpreša. Na ovih mašinah si svaki more svoje jabuke izprešati, ako na to oprosi ravnateljstvo preparandije.

Szenteh Dező
gospodarstveni profesor.

Tabor vu Ažiji.

Tuliko su zanimljivi glasi, koji iz bojnog polja dohadjaju, da neznamo sami, gde i kaj bi se prije počeli povedati. Svaki dan drugi i drugi glas dojde. Sada budemo probali na dneve javiti, kaj pišeju od dana do dana budapeštanske novine.

V nedeljnu su pisale novine, da Kuroki vnogo skrbi zroći Kuropatkinu, ruskomu generalu, jer na lēvu krilu njegove vojske hoće navaliti. Da se tak Kuropatkin van potegne iz pod nesreće bude prisiljen 20 jezer rusov ostaviti, koji budu zadržavali japance. To si već moremo misliti kaj bude osuda ovih rusov. Ili smrt, ili pak vu ruke japancov opadneju.

Japanci se sa velikom silom trsiju proti Mukdenu. Iz toga se vidi, da su japanci ne tuliko za mirom hlepić, kak da si već vojske počekaju. I zaisto okolo Mukdena tuliko vojske imaju sada japanci, da su vu tēm vnogo napre kak rusi. — Vu Porth Arthuru je kolera vudrila vun med rusi. — Rusi su se sa japanci pri Talin-prelazu (jarek) pobili. Japanci su gvinnili. Rusi su 286 ljudi zgubili.

Vpondeljek pišeju novine, da je Kuropatkin ruskomu caru telegrafēral kaj je velika zima nastala. Ruski soldati su zdravi. — Pri Porth Arthuru su japanci šest novih tvrdjavah osvojili. Hrvanje je više 50 vur držalo. Veliju da su prilikom toga hrvanja japanci samo malo ljudi zgubili.

Vu torč pišeju novine: Porth Arthura rusi dugo nemreju držati. Viteztvo japancov sam ruski car hvati vu jednim pismi. Sadašnje jurisanje se je septembra 19-ga započelo. Japanci su od onda devet tvrdnjah prevzeli. Med ovimi i Kuropatkin-tvrdnju (festung) koj je rusom vodu daval.

Iz mandžurskog bojnog polja dođuća javljenja veliju, da tam svaki dan čekaju započetak bitke. Veliju, da bitka nebude kraj Hun vode pri Mukdenu, nego med Mukdenom i Tjelinom. To zato veliju, jer III. japanska vojska pred Mukdenom stoji II. japanska vojska je već prek otišla ćez Hun i Liao vode i jednako Tjelinu drži. I vojska je takaj već prek Hun vode stupila. Kuropatkin dakle nebude branil Mukdena, nego med Mukden i Tjelinom bude stal proti japancom.

Ruski car je II. novu rusku vojsku dal postaviti, kojoj je za vodju Grippenberg generala postavil.

V sredu sledeće pišeju novine: Stössel ruski zapovednik Porth Arthura je vu veliki muki, kak telegrami donasaju i more se videti, da bude Porth Arthur za mali čas vu ruke japancov opal. Japanci su strašno navaljenje činili proti znutrašnjemu gradu.

— Iz Tokio-a (japanski glavni varaš) takvi glasi dojeju, koji nam ne vu najlepšoj formi pokažuju rusku vojsku.

Kada su japanci osvojili Liaojanga, vnoغو ruskih pismah su našli, koje su rusi ne imali čas sobom zeti kada su pobegli. Ta pisma zadržavaju vnoغو zapovedih, koje nam kažeju da je medju ruske soldati veliki nered. Glavni vodja je vnoغو officérov degredéral zbog pijanšćine lumpanja ili jer su mesta svoja pred vrémenom ostavili ili su med bitkom štuke japancom ostavili, akoprem bi je mogli osloboditi. Sa takvom vojskom je ne jako moguće nadvladati japance, koji su si ime vitežtva već vu više bitkih priskrbeli. — Vnoغو listov je pisalo, jeli budu japanci imali dosta penez za tabor. Kak sada javiju vu Japanskim su nove zlatne rude znajšji, koje su jako bogate. Tak sada japanci nebudu morali niti na posudu zeti peneze, jer budu doma imali dosta zlata.

V četrték javiju novine: Vu svakom času čekaju glavnu bitku med japanci i rusi na mandžurskim bojnim polju. Japanske vojske su vezda samo na dva dni hoda od Mukdena. Na tri strani idu. Od juga, izhoda i zapada, da tak najednokrat nava-lju na ruse. Japanci se jako pripravljaju, da ako bi toj i vu zimi trajal, da je to pripravné najde. Vu Ruskoj je velika nezadovoljnost zbog nutripozvanja rezervistov.

Japanci su već i željeznicu napravili od Porth Arthura do Haičönga, da tak moreju za vojskom stroška i municiju voziti. — Pri Porth Arthura pod jednim traja jurišanje.

Kaj je novoga?

— *Prosimo naše poštuване predplatnike, naj num vu novim tertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

Vu Perlaku nebude sejem.

Oktoobra 4-ga vu Perlaku navadni sejem se ljetos zbog letenjeiskog sejma nebude obdržaval.

Porodjenje na cugu.

Ove dane v jutro poljeg blizine Beča na odrptoj železnici na hitroma zastavili su izhodnoga ekspres vlaka. Putniki su već od nesreće bili mislili, nego samo na brzoma se bilo saznalo, da od veseloga pripećenja biva reć. Medju putujućimi najmre bila je jedna mlada ženska, kojoj med putovanjem se jeden mali sinek bil narodil. Ženska je Mihalics Janoš budapeštanskoga sabola žena. Kad je vlak bil postal, mater i d'e su van bili odnesli iz železnih kol i vu jednu privatnu hižu su bili namestili. Ekspres vlak je jeden četvert vuru bil zamudil.

Dvanajest siamskih hercegov učevno putovanje.

Dvanajest siamskih hercegov se na učevno putovanje naputilo, da spoznaju sveta i osobito, da izobražene Zapadne uredbe izpoznaju. Pred nekulikimi danu su vu London bili došli, gde vu Savay zvanom hotelu stana su si bili vzeli. Med hercegi dva Sařratonga i Jugalas kralja pravi sini, deset pako kralja sinov samo na pol brati jesu. Hercegiski prihodnikov ljetna njihova doba od 20 do 25 ljetne starosti biva.

Svi do jednoga dobro govoriuju angleskoga jezika. Jeden adjutans i vnoغو slugih sprevadjanje i vu strahovito velike oštarije na jednoj celöj kondinaciji stanuju.

Zrušeni turen.

Vu Trenčen värmedjiji Lutičan zvanog občini novu cirkvu i turna zidjeju. Turen već do 23 metrov visoko je zazidani bil, kad se sa rušti skupa sa strahovitim ropotom skup izrušil. Težaki još za vréme spazili jesu da se turen giblje i od pogibelnoga mesta su odbežali na tuliko, da vu človečém življenju nije načinjen kvar.

Kradljivost.

Tišlerics Ferencz i Novak György dragoslavskoga vrha stanovniki Škvorcz Istvan od tamošnjega stanovnika 1 hektoliter pšenice vkrali jesu, koju Füz Istvanu takajše dragoslavskom stanovniku za 3 korune prodali i one tri korune još on dan zapili jesu vu oštariji.

Smrtnost.

Glad Ferencz penzioniranoga državavársárhelyskoga navučitelja tuvarušica rodjena Tabu Mária po dugem trpljenju vu 55 ljetnoj dobi vu Csáktornya je vumrla. Neg počiva vu miru!

Opomena.

Csáktornya velike občine poglavarstvo opomina občinske stanovnike, da smetje i ostale druge odpadke radi čistoće, tim bolje takaj na ono odlučeno mesto prama državaszentmihálju idućem putu na desno strani — dju odvoziti, — ar koji ovo zamudiju vćiniti kotarskomu sudu budu javljeni. U Csáktornya, 1904 szept. 21. Poglavarstvo.

Tapolcaiska vincellrska škola.

Tapolcaisko ravnateljstvo za 1905 ljetu počemši od 1 januara za jeden ljetošnju učevni tečaj natječaja proglašuje sa sledećimi potreboćami. 1. Primljeni budu takovi koji 16 ljet svoje starosti izpunili jesu, što sa krstnim listom ili soldačkom knjigom imaju dokazati. 2. Pisati čitati da znaju školska svedočba je potrebna. 3. Da su poštenoga oponašanja od čudorednosti od občinskoga poglavarstva svedočba. 4. Da su zdravi i za delo prikladni, vraćiteljska svedočba. 5. Kod malodobnih od roditeljev ili tutora očitovanje od toga, da svoje d'ete pod učevnim tečaju iz škole van nebudu vzeli.

Vizita crne vojske.

Vu Csáktornya oktobra 3. i 4. dneva budu se zvršavala, iz kojom prigodom Csáktornya velike občine poglavarstvo poziva na prisutnost obvezane, da na smotri vu Zrinyi zvanog veliki oštariji točno budu došli.

Premenba vu preločki varmedjinski sudčiji.

Sólyomy Tivadar tituliranoga velikoga sudca iz Perlaka minućeg meseca 12. dneva na obdržavajućem varmedjinskim občinskim spravišću za sümegskoga velikoga sudca zebrali jesu, na njegovu mesto vu Perlak Mezriczky Jenő zalaszentgrótskoga podsudca namestil je gospodin nadžupan, vu Zalaszentgrót pako na novo izbranoga Farkas Kálmán podsudca je imenuval.

Koj žereće železo grize.

Vu Debrecinu žalosten konec dostigel je jednoga nepremišlenoga virtuouza. Dva

zidarski detiči se jesu bili zavadrali, da jeden od njih pregrizne žereće železo za dve kor. Vadlingu je takaj i bil dobił, nego žereće železo je na tuliko zežgalo njegovu vusta, da više tjednöv bude trpelo dok ozdravi.

Szatmárskoga biskupa zlata meša.

Iz Pečuha javiju: szeptembra 18. dneva pred poldnevom obdržaval je Meszlényi Gyula biskup svoju zlatu mešu. Kaptalan biskupu njegove zlate meše prigodom izvrstno lepoga iz zlata načinjenoga keliha sa dragim kamenjem nakinčenoga dal je na praviti; staroga nadsvećenika jako vugodno iz nenadila je ova snažna pozornost. Biskup svoje zlate meše prigodom osem jezer korun postal je na taj cilj, da vu njegovoj biskupiji med siromake na zlate meše dan, da razdeliju bez vere zakona razlikovanja, osobito pako glede onih familiah, koje Bog sa više decem blagoslovil je.

Pobegnuti zalubljenki.

Budapeštansko redarstvo sad jeden mladi zalubljeni par traži, koji su iz Beča poskočili vu Budapešt. Puca je Gaugutt Mária od dobrostojećkih bečkih obrtnikov 17 ljet stara kći, mladi človek pako Grünfelder Józef stolar. Sad bi zdavanje imalo biti, pred savez medjutim dečka roditelji prečku su bili načinili. Zalubljeni par nato vu Budapešt skočil je, da svoje venčanje ovdí obdržavali budu. Iz Budapešte lista takaj poslali jesu svojim roditeljem. K budapeštanskomu nadkapitanstvu, bečko redarstvo je pismo poslalo, vu kojem pobegnute zalubljenike zadržati prosí.

Tallan minister i plarišta.

Poljodjelstva poslov minister sad ovo zadnje vréme maramoraškoga putovanja prigodom, prisutan bil je i kod primitja 92 ljetošni po imenu Kustar Ignac zvani fraterskoga reda rektor takaj. Minister kak berš ga bil zagledal, po prijateljski ruku mu ponudi i tak veli: Dragi gospodin professor, jeli se još spominaju iz svojega negdašnjega navučnika. — Vu szegedinskim konviktušu ste vnoغو brige imali znami, mlada krv je kipila vu nami. — Živahnost vu mladosti sobom donasa ozbiljnost vu mužkoj dobi, veli stari pijarišta. — Oh nek ostaviju gospodin professor, nit ja nisam bil boiši od drugih, imali se neprilike zmenom takaj, primite za vašu skrbljivu skrb sada takaj moju zahvalnost. — Minister zatim pita od njega, jeli bi ga bil poznal na vulici? — Bil iz decinjega obraza spodobne moći je poznati na premenjenoga mužkarca obraz takaj.

Poštuvanja vrédni dug.

Mladji Méhes Kálmán knjigovoditelj hieno je udvarivil M. K. zvanog gospodičini, kojoj je takaj i obećal, da si bude nju za svoju ženu vzeli. Ove dane gospon knjigovoditelj, sa jako žalostnim obrazom dojde k maloj gospodičini: — Kraj mi jel Jednoga radi uvredjenja poštenja duga moram za jedno vuru izplatiti. Ako dot čas nemrem si peneze priskrbeti, vu glavu strelim sebe. Mala gospodičina se jako prestraši i plačuća pita njega, kaj bi bilo moguće činiti? Knjigovoditelj sada naprvo dojde svojom vlastitom namjerom: — Dajte mi svoja dragulja. Sutra vam nazat dadem. — Pucica predade mu svoja do 200 korun vredna svoja dragulja, zlate prstane, svojega lanca, svoje uringline, sa kojimi Méhes Kálmán izkočil je. Mlada gospodičina samo jkasnije

sezna, da lažomašcu postala je aldovom. Javila je njega na redarstvu, koje ustanove da je Méhes u Pragu pobege. Sad ga išteju.

Lažljivi učenik.

Redarstvo jednoga mladoga osemnajst ljet staroga srednjih škola učenika traži, koj sa lukavnim načinom vkanil je do 600 koruna vrednosti dragocjenjenoga blaga jednoga trgovca. Lažomažni mladić se zove Pataki Auerbach Vilmoš. Ove dane dođe u Špitzer Mikše zvanoga draguljara stacun. Draguljar je dobro bil poznal mladoga človeka i njegovu familiju, dakle dragovolno stajal je na mladića službovanje. Pataki Vilmoš nedržim obrazom veli draguljaru: — Mojega oca sutra će biti njegov rođjen dan i ja ga hoću iz nenaditi sa jednim prstanom. — Tim si izbere pet komadov 600 koruna vrednih s dragim kameujem načinjenih prstanov. — Ja ću pokazati mojemu otcu prstane i koj se njemu bude dopal, njega kupim. Ostale druge pako nazat donesem. Draguljar bez svake sumljivosti preda njemu drage prstane, s kojima mladić odide. Poslje podne sasna se, da oca nebude njegov rođjen dan. Mladi učenik pako nit dimo nije išel sa prstani, nego vu zalog dene prstane i pobege. Na grešni put zabludjenomu proli mladomu človeku draguljar je javljenje načinil i sada radi lažljivosti traži njega redarstvo.

Okratni roditelji.

Ove dane vu Parizu jesu prijeli jednoga Duchene zvanoga človeka, koj je svoju zračeno kćerku tri ljet skrito bil držal. Redari su otišli na stan Duchena, da pošćeju skritu pucu. Duchea žena medjutim je zaprla vrata i nisu mogli nuter iti. Redarski zapovednik onda ide po pomoć, nego svoje ljudi medjutim tam ostavi na straži. Redari za mali čas strelbeni glas počuju, silnim načinom vdrli su vu stan. Tamo nekakvo strahovito vidjenje čekalo je na nje. Žena vu velikoj krvnoj mlaki ležala je pred pečjom i već nit genuti se nije mogla. Puška, skojom se je v glavu bila strelila, tam je ležala pred nogami. Vu drugoj hiži na posteli sedela je puca, koju zločesta postupanost stradjivost je na nikaj spravila. Već ni jedno razumno reč nije znala pregovoriti i strahovito odurna. Ženino mrtvo telo su vu cintorsku hižu odnesli. Duchea pako su njegovom kćerjom skupa na redarstvo, da nje na valovanje vzeuju, nego do sad od nijednoga nisu mogli nikaj sasnat. U obće misliju da cela familija vu bludnoj pameti biva.

Smrtno prošenje.

Velika nesreća se pripetila ove dane vu Mariapoču iz obdržavajućega prošenja med dimo odućemi. Najmre na Nyrbakta pijacu počivali si jesu prošćenjari, da tamo prespiju čez noć. Pred oštarijom postala su nagyvarsaiskoga birova kola, birova pako nuter odide vu oštariju i kola na svoju ženu izruči. Za mali čas dojdju jedna druga, iz prošćenjari na punjena kola takaj tamo i dviuh kolah ručice su se skupa zadele. Birova prestrašeni njegovi konji sada kola na kojim osim birovice još šest drugih ženah sedelo je preko spečih ljudih vlekti jesu. Strahoviti panik nastane i četrdeset devet ljudi postali su ranjeni. Zahori Lajošu su konji desno oko van zgazili i kotači noge zdrobili. Némét Istvána ženu i dvoje njenu

decu kola na komade zdrobila jesu. Kelen-dóci Verone devetnajst ljet stare njezine k čeri prsa i glava povsema se spolrla. Naprvo pozvani občinski vračitelj vre samo Némét Istvanice, dve njezinih decali i Kelen-dóci Verone njihovju smrt je konstataral. Devetnajst ženskih i šest mužkarcov smrtno, dvadeset pako menje ranjenih postalo je.

Z A B A V A.

Kolajna (medalja).

Bilo je godino 1892 kad sam se na mojem svakogodišnjem putovanju kroz dva ljetna u liepom selu u tirolu u innskoj dolini zaustavil. Tu sam se najradje šetal do dvorca niekog Angerera, najbogatijeg stanovnika ene okolice, a više krat lakovom prilikom sam pred vratl rečenoga dvorca mogel videti starca u sriedi veselo se igrajuće diece. To pak je bil stari — Angerer Gregor i kajti mu ruke i noge pri dielu radi starosti nisu hotele poslušne biti, to je miesto u polje, ostal radje domaj pak je pazil na diecu svoje kćeri.

Često sam si znal k staromu na klup sestl. Ovak smo se jedno vrijeme spomenkuvali i bili smo dobri prijatelji.

Jednog pako dana sam log priaznog starca našel tako turobnoga, da nisam mogel pregoreti, da ga nebi popital, kaj ga tiska. I on mi suznima očima izjavi, da je danas smrtni dan pokojne njegove žene, koja već više godina leži tam na groblju. Pošto su mu moji izražaji sućuti, nad težkim gubitkom očevidno godil, to mi je cieli svoj život, kad je već i onak započel, — do kraja pripoviedal, pak jer je baš liepo izanimljivo znal pripoviedati, kaj svakomu nije dano, to sam ga rado poslušal.

Gregor nije na tom dvorcu bil zležnik, on se je rodil dalje gori prama sevrnu na bavarskoj granici u jednoj maloj jagariji. Svojega oca nije poznal, on je opal u šumi od kugle zvierokradice, dok je Gregor još u zibki bil. Njegova mati, kad je obudovela otišla je natrag u svoje rodno miesto te je ručnim dielom skrbela za uzdržavanje sebe i dietela si. I makar da im je liesno išlo, uspieval je mali Gregor danomice sve više i više, dok je i do liepo zračćenoga zdravoga dečka dotieral. Kad pak je nekoliko lietih poslie toga imati mu a groblje se k otcu preselila, smiloval se je dečecu Gregoru bogati seljak Angerer te ga je uzel k sebi na dvorac u službu, gde mu je najprije povieril pašu a poslie ga je namiestil na dvorcu za oberslugu, koj na ostalu družinu pazi.

Gregor je svojemu gazdi vierno služil te si je s vremenom i pribavil iskreno nagnuće i ljubav jedine gospodareve kćerke liepe Janice. To je istina, da je Gregor bil na toliko pametan, da je znal prosuditi, da on sluga i Janica bogata seljačka kei, koja ima svaki dan pun dvor snubokah, nikada s voljom njezinog oca nebudu svoji i da anda on nebude nikada na dvorcu Angerer gazda. Njegovo prirodjeno poštenje je anda zahtievalo, da odnošaj ljubavni prama liepoj Janici dokine i de se za ledjima Janičinog oca i onak bezuspješnom ljubavju neigra skrivauće.

I tu mu je baš dobro došlo, da je bil kakti rekrut unovačen i u tirolski jagarski batalijon uvršten.

Onda se je pisala godina 1847.

A kaj se je dojdjuće godine u Italiji i Magjarskoj sbilo, znade svaki Gregorov regiment je odmarsiral u Italiju. A kak on zna pripoviedati o bitkah u kojih je sudieloval, o marsalu Radetzky-u, kojega je osobno poznal, o dočeku trupah našega sadašnjega kralja, za onda još nadvojvode FranJosipa i kak mu se pri tom stare oči bliskaju kak električne iskre to je zaista zanimivo gledati i slušati.

»Je, moj gospodine» — veli Gregor — »Radetzky se nije o tirolcih badava izrazil riečmi: »Svaki tirolec je vitez!» Ali pak smo mi i učinili pošteno i po mogućnosti. Jednom prilikom mi je skoro svieća ugasnula — malo je falelo — kad smo tim žabarom taljanskim morali jednoga štuka uzeti, kojega su za nespretno za nas miesto bili postavili.

Eto zapazim ja našega officira pasti, Skočim knjemu primem ga te ga donesem med naše ljude. Piemontezi su dakako nad tim razljućeni te njihove kugle samo fućkaju mimo mojih vuh, ali trefila me je samo jedna, i ona samo u lievo rame. Officir je bil težko ranjen, ali je poslie, kak sam čul, ozdravel. Meni su dapače zlatnu kolajnu dali; ja nisam nikada pravo znal, zakaj sam ju dobil. Pak ipak mi je ta kolajna sreću donesla.

Kad sam se iz tata domov povrnul, rekel sam staromu gazdi Angereru posve odprto, a si moram drugu službu poiskati, jer nečem smutnja u obitelji biti, pošto sam znal, da me Janica ljubi kak i ja nju, ali i to sam si mislil, da bogati Angerer nebude svoju liepu i jedinu kćer, koja makar da je i najbogatije snuboke radi mene odbila, meni siromaškomu slugi za ženu dal, a zaljubljene odnošaje bez nade nisam dalje hotel podržavati te sam radje hotel iz kuće oditi.

Ali moja zlatna kolajna na prslih se je staromu Angereru na toliko dopala, da me ne samo nije od kuće pustil, već mi je dapače i svoju jedinicu Janicu za ženu dal —

To je za me bila veća sreća nego sam ju ikada zaslužil, pak sam si na dan vienčanja preduzel, pošto mi je ta sreća u diel pala time, što mi je naš predbor cesar podielil kolajnu, da ću mu se za to odužiti, čim mi bude samo moguće.

I došlo je vrijeme, da sam se odužil. Mi smo poslie toga liepa vremena imali, ja i moja Janica. I božji blagoslov nije izostal te smo tako svaki dan u imetku napredovali. Samo je škoda bila, da je stari Angerer na skoro za tim umrl; ali su zato mladi rasli, dieca njegove kćerke, jedan dečko i dve kćerke. Najstarija Cenika je bila posve slična svojoj materi, ali nam je u desetog godini umrla. No; to je bila žalost! — Medjutim je poslie još gore došlo.

Kad je stari Angerer oči zaklopil preuzel sam ja sa mojom ženom dvorca Angerer te sam sad ja bil Angerer. Jer mi ovde u tirolu imam tu navadu, da se svaki gazda zove imenom svoga dvorca tak, da nas većina ima po dvoja imena, tojest ime obiteljsko i ime grunta.

Anda rekel sam, da je još gore došlo i sreća da to stari Angerer nije doživiel. — Jer kad je moj Francek, kojega je stari died osobito ljubil došel u ona lieta, kad se mora najprije državi i cesaru odužiti, onda su mi ga izbilja unovačili te ga u istu regimentu jägerah uvrstili, u kojoj sam negda ja služil. Poslali su ga s njegovim

regimentom dole u bunu med na pol divlje bošnjake.

Iz početka je od onud više krat pisal ali s vremenom prestal o sebi glasa davati, dok nije jedan krat gospodin plebanuš s jednim dugim listom došel, iz kojega je čel imena onih, koji su u boju opali, a med njimi je stal i naš Francek. Anda su ga dole u Bosni izbilja strelili.

S početka mi je taj strašni slučaj čvrsto prekapal srdce, ali posle sam se pomalo umiril pak sam si mislil: em moreš tvojemu Franceku jalen biti Gregor! Bil je uvijek dobar dečko a sad je elo na polju slave i svoj život žrtvoval.

»Pusti sve na božju volju! — sam višekrat mojoj ženi rekel, kad bi počela zdvajati! Moraš žrtvu doprinesiti i zaboraviti, jedno diete nam je ipak još ostalo!

Ali ona nije mogla zaboraviti. —

Niti nije jedna godina prošla i mi smo moju dragu Janicu u lies metnuli i odnesli na groblje. Onda sam ja izbilja na moju kolajnu i na moje obećanje mislil i sudim, da sem mojemu cesaru pedpuno odužil. A ako bi i danas mogel to drugač učiniti, tak nebi hotel. Mislim, da je tak najbolje, kak je Bog odredil! —

A dugo sve skupa nebude trpeio i ja najdem svoje ljude tam gore i onda ostanemo za uvijek skupa! Tu na toj zemlji i onak već nemam puno posla, mojega dvorca sam već mojoj kćeri Marici i njezinomu vrlomu mužu predal. Ovo ovde su njihova diećica, i ja se nadam da ovde cesar opet najde dva poštena carska jägera. — To je smiešeći se pridodal dok je na zemlji se igrajuće dva vnukeke na kolena si zdignul.

»Ako bi još jednu želju imal, to bi bila jedina, da mogu još jedan krat mojega

dobroga cesara videti! — To mi je još na razstanku rekel.

Ova zadnja želja medjutim čestitomu Angereru nije bila izpunjena. Cesar je doduše drugog lieta došel u Insbbruck, da prisustvuje odkritju spomenika Andrašu Hofneru na briegu Isel i ja sam onda očmi iskal staroga Gregora med raznim veterani i strelci, koji su iz svih krajah troja k toj svečanosti došli, dok mi konačno nije jedan strelac iz njegovog sela pripoviedal, da je stari Gregor Angerer prije dva mieseca umrl je je bil sa svimi počastmi staroga dekoriranoga soldata, soldačkim konduktom i zastavom na viečni počinak pospravljen.

Em. Kollay

Nekaj za kratek čas.

Puffek Andraš se je v tork na večer s veseljem legel spat. Veselju njegovomu pak jedini zrok je to bil, ar mu je njegva prelepa Bara obećala, da on naj samo mirno počiva, v jutro ga ona vre vu vrēmenu prebudi. Naš Andraš je kanil v sredu rano v Csáktornyu oditi na tjedenski sejama, imajuć za prodati dva lépe béle pajceke.

— Ja se itak rano stanem, pak doklam se ti budeš prebudil, bude već kruh pečeni, no i nekaj kelešice. — veli mu na večer žena njegva.

V zorju andraš je Bara raztenila na tenkoma testu za šest kelešice, pak je te mlince na stol c dela. Im Andraš još ima vremena spati — si je mislila, barem se mi tak dugo speče kruh.

Nego naš Andraš se je prije stal, kak je to njegva prelepa Bara mislila i on se

na flētoma spravil, samo škornje si je malo težeše obuval, kak drugda. Žena dojde nutri i išče kelešice, ali samo četiri najde

— Kam su mi vendar zginele dvē? — si premišlava ona vu sebi. Tak su [mi zginele kak da njih je zemlja zakrila.

— Nikaj zato, veli Andraš, im su dosta meni i četiri.

Zatim s četirimi kelešicama i još k tom spadajućem stroškom oboruženi spravi se naš Andraš na sejama. Dobroga sejama je napravil, ar je paiceke po bolši ceni prodal, kak si je doma mislil prodati. Nak, novo veselje se je malo zastavil pri Fridlinu, malo i pri Gaboru no i na zadnje tam pri Ferkiju poleg fraterske oštarije, tak, da je tvrda noć nastala, doklam se on do doma dokotural. One nesretne čizme su iz noge tak težko doli došle, kak v jutro gori. Ali da se je s teškom mukom ipak zul, vidi njegva Bara, da bormeš njezin Andraš si je v jutro mesto obujkov sirove kelešice namotal na noge.

Gabona árak. — Clena žitka.

I m.-mázsa.	I m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	19.50—
Zab	Zob	13.00—
Rozs	Hz	13.00—
Kukoricza uj	Kuruza nova	12.00—
kendermag	konopljeno seme	20.00—
Árpa	Ječmen	13.50—
Fehér bab uj	Grah beli	23.50—
Sárga » »	» žuti	19.00—
Vegyes » »	» zmčšan	18.80—
Lenmag	Len	16.50—
Bükköny	Grahorka	15.00—
Tökmag	Košćice	22.00—

A „Magyar regényírók“ eredeti áron megrendelhető és kapható Fischel F. (Strausz Sándor)

könyvkereskedésében CSÁKTORNANYAN.

4500 sz. tk. 904

Árverési hirdetés.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstárnak Novák Mátyás és neje Glavina Julia perlaki lakosok elleni végrehajtási ügyében 157 korona 66 fillér tőke, ennek 1902. évi márczius 28. napjától járó 5% kamatai egy 2 kor. 30 fill. eszményi bélyeggel együtt 8 korona 70 fill. újabb árverési kérvényi költség kielégítése végett a nagykanizsai kir. lörvényszék a perlaki kir. járásbiróság területén fekvő a perlaki 1986. szljkyben foglalt 1 968 hrsz. szántó ingatlan 351 korona; a perlaki 2673 sz ljkyben foglalt 1 951/a hrsz. szántó ingatlan 513 korona; a perlaki 2736. szljkyben foglalt 1 170 hrsz. 126. népsors. ház, udvar és kertli ingatlan 2241 kor. kikiáltási árban mint becsárban

1904. évi október hó 29-ik napján d. u. 3 órakor Perlakon a kir. járásbiróság mint tkvi hatóság hiv. helyiségében Dr. Tuboly Gyula nagykanizsai ügyvéd vagy helyettese közbenjöttelével megtartandó árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10-%a bánatpénz fejében leteendő.

A perlaki kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Perlakon, 1904. szept. 9. 796

PLOMBUS Co. New-York 104 E 106 Str.

PLOMBUS!

250000 hálaírat egy év alatt.

Nincs többé fogfájás!
odvas fog!
bűzös száj!

Fenti betegségeknek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kínos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus“-szal mindenki maga plombirozhatja

fájdalom nélkül és híhetetlen egyszerű módon

odvas fogait

• Plombus ne hiányozzék egy háznál sem, az egyszeri csekély kiadás százszoros kamata: a nyugalom. A fogfájdalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziaszert, mely az amerikai élelmesség netovábbja!

Ara egy adagnak, mely 5—6 odvas fogra elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 kor. 10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bárhová. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képviseletől, melynek címe:

„Plombus“szétküldés. Pásztó, Heves-m.

PLOMBUS Co. New-York 104 E 106 Str.

PLOMBUS!

250000 zahvalnih listov čez jedno ljeto!

Néga više zubne bolji!
šupljastih zubov!
s m r d e č a usta!

Zgorjmim betegom su bezdvojno zrok šupljasti zubi. Ovo fino americko sredstvo ove nevugodne i bolestne nevolje

taki prepreći! 789 2-15

Sa Plombusom si svaki sam more plombérati

bez svake bolesti i nevjerojatno jednostavnim načinom

šupljaste zube!

• Plombus naj nefali niti pri jednoj hiži, malomu strošku je stokrat naplaćeni interes: mir. One dakle, koji zubno bol imaju, pozovemo, da naj prištelaju, ovo fino sredstvo, koje su vu Ameriki znajšili.

Cena jednoj porciji, kaj je za 5—6 šupljastih zubov dosta, sa naputkom hasnuvanja 2 korune. Ako se 2 K. 10 f. napre pošle, franco razpošiljano bude. Moći je prištelati jedino od magjarskog povereničtva kojemu je adres:

Razpošiljanje „Plombus“ v Pásztó Heves-m.

Ügynökök

felvételnek igen kedvező feltételek mellett
Erzsébet-szanatorium-sorsjegyek
 részletfizetés melletti elárúsítására.
FUCHS H. váltóháza
 BUDAPEST, IV., Kecskeméti-u. 1.
 790 1-5

BRAZAY KÁLMÁN
 SÓSBORSZESZ
 KÉSZÍTMÉNYE.

NAGY ÜVEG ÁRA - 2 KOR.
 KIS ÜVEG ÁRA - 1 KOR.

Használati utasítás
 minden üveghöz
 mellékelve van.

39-62 680

Havonta 120-160 koronát

könnyen kereshet
 nálam egy gazdasági- és
 varrógépek eladására
 vállalkozó ügyes utazó.
 A hörvát nyelv
 tudása szükséges.

Herváth József Drávasárhely.

Képes levelezőlapok

nagy választékban kaphatók
 Fischel Fülöp (Strausz Sándor)
 könyv- és papirkereskedésében

Sok ezer ember egészsége!

legja megvédeni a legújabb, szabadalmazott
„Japán“ kloset-ülés.
 Minden árnyékoszékre alkalmazható.

Vizöblítés nélküli!
 Teljesen szagtalan!
 A legnagyobb tisztaság!
 Nem fagyhat be!
 Nem dugulhat be!
 Léghezátmentes!

Stegépálmál cikkek. Szobaklosettek.
 Betegtelei kocsik.
 Képes árjegyzék kívánságra ingyen.
Guttman L. kloset-gyár
 BUDAPEST, IV., Városház-utca 2. szám
 (Herváth József utcáig)

Birtok eladás.

Felsenburg Henrik nagytapolcsányi lakos nagy-
 birtokosnak, Zala vármegye, zalaegerszegi járásban **Pusztaszentpéter-Csöde községek határai** között fekvő telekkönyvileg 1253 katastrális hold 1232 nszgöl kiterjedésű **BIRTOKA**, melyből 600 hold különböző faneműeket magában foglaló kihasználásra alkalmas erdő, a többi pedig szántó és rét, masszív, jókarban levő gazdasági épületekkel és gazdasági eszközökkel és a zalamindszenti határban fekvő, telekkönyvileg 344 hold 807 nszgölet (katastrális) kitevő **szántó földbirtoka 2 holdas (a. 1200 négyszögöllel) területekre felparcellázva, szabad kézből parcellánként vagy egészben eladó.**

Bővebb felvilágosítás

Dr. Chilkó Sándor,

alsólendvai ügyvéd irodájában nyerhető.

795

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vasson és pamut ruhaneműk mosására. a Schicht által ujonnan feltalált

mosókvivonat,

„Asszonydicséret“

védjeggyel,
 a ruha beáztatására.

Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Mithogy tisztább, tehát fehérebb is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett czég kezességét vállal.

Nélkülvizetlenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

Mindenütt kapható.

Schicht György, Aussig.

▲ legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

•HERCULES• folytonosan ható keltős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség biztosítva.

Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és nagy munkaképesség ellérése

Szőlő és gyümölcszúzó és bogymorzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek fekvően és kocsira szerelve.

Lé-sajtólók és a gyümölcslé készítésére szolgáló bogyóörölők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzék aszalására, gyümölcs-vágó és hámozó gépek legújabb szerkezetű szabad önműködő „Syphonia“ permetező, hordozhatóan és kocsira szerelve a szőlők és fák permetezésére, a szegecs és tormács, valamint a vértető kiirtására; szőlőekék gyártatnak és szállíthatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyár, vasöntödéje és ekegyára által

743 12-12

BÉCS, II. Taborstrase 71.

Kitüntetve 500 arany, ezüst éremmel stb.

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontárúsítók kerestetnek.

*****
Hirdetések felvételnek
e lap kiadóhivatalában.
 *****

Kereskedők,
Kereskedő segédek,
Kis-kereskedők,

kik ügyes-bajos dolgaikban, u. m.: adó, tőzsde, italmérés, hadmentesség, viteldíjak, illetékek, díjszabásokban tanács nélkül saját tájékozottságukra vannak utalva, saját érdekükben rendeljék meg a **Magyar Kereskedők Zsebnaptárát** 1905. évre. Ár 2 korona (bélyegben is beküldhető.) Tartalmazza az alkalmazottakra vonatkozó törvényeket és értelmes magyarázatokkal felsorolja a kereskedőket érdeklő összes törvényeket és hasznos tudnivalókat. — Cím: **Nagy Sándor** nyomdai igazgató Pécs.

Szenzációs ujdonság!

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy egész Zalamegyében kizárólag nálam kapható a női kosztümökre, angol ruhákra, valamint a legkevesebb utca toalettekre különösen alkalmas 3569. sz. a. **törvényesen védett**

tükör posztó.

Nagy választék a legremekebb színárnyalatokban.

Mintákkal készséggel szolgálok. 793 1—4

Hochstädter Jakob női divatáruháza és menyasszonyi **Keszthely.**
 kelengyék nagy raktára

Chevreaux-, boxcalf- vagy borjubőröböl való finomabb czipőkre
 787 1—5 a legjobb tisztító-szer az általánosan ismert

GLOBIN

mert ez adja minden fáradtság nélkül
 a legpompásabb szint!
 A bőrt állandóan puhán tartja.
 Egyszerű kezelés!
 A legtöbb üzletben kapható!

Gyár: **Hj. Schulz Frigyes r.-t.**
Eger (Csehország) és Lipse.

Fiume-amerikai

hajójárat.

A m. kir. kormány felügyelete alatt álló

FIUME-NEWYORKI VONALON

kéthetenként indulnak a gyorshajók.

Menetdíj Fiumétól-Newyorkig a III. osztályban bőséges és rendes ellátással együtt

180 korona.

Bővebb felvilágosítást nyújt
 valamint hajójegyeket kiad

ORBÁN IGNÁCZ,

kivándorlási meghatalmazott.

SZENTGOTTHÁRDON.

Fiume-Amerikanska parobrodna linia.

Na FIUME-NEWYORSKI LINIJI, koja pod nadzorstom magjarske kr. vlade stoji,

svake dva tjedne ideju brzoladje.

Céna III-ega klasa karte je od Fiume do Newyorka sa obilnim i redovitim podvorenjem

180 korun.

Obilneše tolnače daje i ladne karte prodaje

ORBÁN IGNÁCZ,

vun putovanja poverenik

VU SZENTGOTTHÁRDU.

Magyar Regényírók

Megjelent az első sorozat. Tartalma:

Csiky Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta Neogrády Antal.
B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két köt. Illusztr. R. Hirsch Nelh.
Pálffy Albert: Esztiike kisasszony professzora. Illusztr. Márk Lajos.
Vadnai Károly: A kis tündér. Illusztrálta Nagy Sándor.

A legértékesebb magyar regények

egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti

MIKSZÁTH KÁLMÁN

a ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története.

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját – a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását – öleli fel.

AZ IRÓK NÉVSORA	Baksay Sándor	Dóczy Lajos	Iványi Ödön	Nagy Ignác	Tolnai Lajos
	Beniczkyne Bajza Lenke	B. Eötvös József	Jókai Mór	Pálffy Albert	Vadnai Károly
	Beöthy László	Fáy András	B. Jósika Miklós	B. Podmaniczky Frigyes	Vas Gereben
	Beöthy Zsolt	Gaál József	Justh Zsigmond	Pulszky Ferencz	Versegly Ferencz
	Bródy Sándor	Gárdonyi Géza	B. Kemény Zsigmond	Rákosi Jenő	Werner Gyula
	Csiky Gergely	Gyulai Pál	Kuthy Lajos	Rákosi Viktor	Wohl Stefanie
	Degré Alajos	Herczeg Ferencz	Mikszáth Kálmán	Toldy István	

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papiros.

Diszkrét izlésű, diszes behőtési tábla.

MEGRENDELŐ-JEGY.

A _____ cégtől
ezennel megrendelem a _____
«MAGYAR REGÉNYÍRÓK»
című gyűjteményes vállalat hatvan kötetét, vászonkötésben 300 koronáért:
a) négy koronás havi részletfizetés mellett,
b) félévenként fizetendő 25 korona utánvét mellett.
A nem kívánt módoszat törölnöd.
Tudomásul veszem, hogy a fenti műből 1904 szeptember hótól kezdve félévenként egy-egy 5 kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az első szállítástól kezdve minden hó 1-én a fenti cégtől _____ fizetendők be mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítettve nincs. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a teljes vételár eszedékesül válik. Az első részlet utánveendő.
Szóbeli megállapodások érvénytelenek.
Laktely és kelet: _____
Név és állás: _____

A „Magyar Regényírók”

minden művelt magyar uri család örökbecsű könyvtára. A hatvan kötet félévenként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előkelő kötésben 300 kor. Törleszthető havi 4 koronás részletekben is. Megrendelhető a mellékelt rendelő-jegy felhasználásával bármely könyvkereskedés útján. – Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.